

СТУДИИ НА СЛУЧАЈ ЗА ТЕСТ

ГРАЃАНСКО ПРАВО

Студија на случај 1

Предлагачот ЈУ МЦСР бара изрекување на привремена мерка за заштита од семејно насилство така што на сторителот да му се изречат мерки - да му се забрани да се заканува дека ќе стори семејно насилство врз сопругата, да му се забрани да ја малтретира и вознемирува, да му се забрани да се приближува до нејзиното работно место и да му се нареди на сторителот задолжително лекување во ЈЗУ Психијатриска болница Скопје оддел за алкохолизам. Времените мерки да траат една година од денот на донесувањето. Во постапката било констатирано дека жртвата и сторителот биле во брак и имаат една малолетна ќерка. Недоразбирањата помеѓу сопружниците започнале од 2011 година кога сопругот престанал да работи и почнал почесто да конзумира алкохол, од кога почнало и семејното насилство, најпрво психички со закани навреди, погрдни зборови, и серизона закана врз животот а потоа и физички напад удирање со раце по тело и глава.

1. Психичко насилство е
2. Родово засновано насилство врз жените
3. Привремени мерки за заштита на жртвите, согласно Законот за превенција спечување и заштита од семејно насилство изрекува

Студија на случај 2

Со предлог на МЦСР на Град Скопје се бара издавање на временна мерка за заштита од семејно насилство кон сторителката и тоа забрана да се заканува дека ќе стори семејно насилство, забрана да ги малтретира сопругот и нивните малолетни деца и задолжително лекување во ЈЗУ Психијатриска болница Скопје - оддел за алкохолизам. Времените мерки да траат една година од денот на донесувањето. Во постапката било констатирано дека сопружниците биле во брак од 1997 до 2010 година во кој брак имаат изродено две малолетни деца. По разводот на бракот малолетните деца биле доверени на чување воспитување и делумно издржување на нивниот татко. Несогласувања помеѓу сопружниците се појавиле по вработување на сторителката во 2008 година. Кога работела ноќна смена се враќала дома во раните утрински часови во алкохолизирана состојба и вршела психичко насилство врз сопругот и нивните деца на начин што ги трескала вратите, зборувала гласно на мобилен, понекогаш пуштала гласна музика и пеела. Сопружниците меѓусебно се обвинувале и напаѓале, сопругот барал таа да се лекува од зависност од алкохол, а малолетните деца започнале да ја избегнуваат мајката и ја прекинале комуникацијата. Во 2009 година била упатена во ЈЗО психијатриска болница Скопје, но лекувањето било безуспешно поради нејзино одбивање. И по разводот таа продолжила да живее во истиот дом со сопругот и децата, продолжила секојдневно да се доведува во алкохолизирана состојба и ги принудувала децата да и купуваат алкохол како и да ги вознемирува. Не водела грижа за домот, потребите на децата и училишниот успех.

1. Економско насилство е
2. Кон дете сторител на семејно насилство
3. Секој граѓанин е должен

Студија на случај 3

Оставителот ДМ починала 1991 година. Оставителката била прва сопруга на сега покојниот и сопруг ЦМ кој починал во 2012 година. ЦМ во 2011 година стапил во брак со ВМ од Скопје. Нотарот признал законско наследување и на последната сопруга на сега покојниот ЦМ поради тоа што ЦМ ја надживеал оставителката ДМ. Приговор против решението на Нотарот изјавиле учесниците, трите ќерки на оставителот ДМ, нивната мајка, како и ВМ втората сопруга на нивниот покоен татко, во врска со наследните делови.

1. Наследничка трансмисија е:
2. Според состојбата во случајот дали судот ќе прифати дека учесничката ВМ втората сопруга на ЦМ има право на наследство по закон на делот од оставината на покојната ДМ - прва сопруга на ЦМ со кого се родени трите нивни ќерки
3. Трите ќерки на покојната оставителка ДМ родени во брак со сега покојниот ЦМ ќе бидат огласени

Студија на случај 4

Нотарот донел решение за прекин на оставинската постапка до донесување на одлука по поведен управен спор, во врска со право од областа на денационализацијата. Управната постапка се уште не била завршена и дека се уште постои претходно прашање по поднесена тужба од учесниците.

1. Одлуката на нотарот е
2. Дали може да се завешта со тестамент имот за кој не постои сеуште решение за враќање од денационализација, а тестаментот е направен по влегување во сила на законот за денационализација
3. Странски државјани имаат исти наследни права како државјани на РМ

Студија на случај 5

Со договорот за распределба и отстапување на имотот за време на животот оставителот го распределил имотот помеѓу своите наследници, сопругата и децата. По неговото составување дошло до развод на брак помеѓу отстапителот и неговата сопруга

1. Дали отстапителот може да го отповика договорот
2. Наследниците од прв наследен ред наследуваат
3. Брачниот другар го губи правото да бара користи за него предвидени со тестамент или друго располагање во случај на смрт направени пред разводот

Студија на случај 6

Тужителот Б.М. со неговата тетка С.Н. на ден 31.1.2013 година склучил Договор за доживотна издршка на стан сопственост на неговата тетка и заверен пред нотар. По склучувањето на договорот тетката на тужителот починала, а нејзиниот сопруг со кого немала деца во оставинска постапка го пријавил станот и истиот го наследил иако станот претставувал посебен имот на покојната. Овој стан со Договор за поклон го дал на својот син од првиот брак, со оглед да со покојната немал деца, и во катастарската евиденција е заведен на име на сега тужениот.

Тужителот кој го склучил Договорот за доживотна издршка поднесе тужба против синот за поништување на Договорот за подарок.

1. Дали Договорот за подарок е апсолутно ништовен договор и зошто ?
2. Дали тужителот е активно легитимиран да поднесе ваква тужба и од каде произлегува неговата активна легитимација?
3. Дали е основано тужбеното барање на тужителот да се задолжи тужениот да му го предаде во владение станот?

Студија на случај 7

Тужителот Л.М и тужената М.Д се брат и сестра . Два месеци пред смртта на нивниот татко тужената склучила Договор за доживотна издршка со нејзиниот татко. На денот на потпишувањето на договорот нејзиниот татко имал повеќе од 85 години и бил со нарушена здравствена состојба. Во текот на постапката пред првостепениот суд било доставено невропсихијатриско вештачење со кое е утврдено дека покојниот во периодот на склучување и потпишување на договорот бил целосно деловно неспособна личност. Тужителот поднел тужба за поништување на договорот за доживотна издршка спрема неговата сестра како тужена.

1. Каква одлука ќе донесе судот?
2. Во конкретниот случај тужбеното барање е основано?
3. Во кој рок треба да се поднесе оваа тужба?

Студија на случај 8

Тужителката М.Р била во брак со П.Р кои за време на траење на брачната заедница изградиле куќа. Во тоа време биле родени нивните синови сега тужените Р.Р и Г.Р . Во 2015 година сопругот П.Р склучил Договор за поклон со неговите синови, сега второ и третотужени како поклонопримачи. Недвижноста им е предадена на синовите, и истиот е запишан во катастар на нивните деца. Поради нарушени семејни односи по смртта на сопругот, тужителката М.Р. поднела тужба за да се утврди ништовност на Договорот за подарок за ½ идеален дел како имот стекнат во брак . Во поднесената тужба вредноста на спорот не е определена.

1. Каква одлука ќе донесе судот?
2. Дали тужителката има активна легитимација за поднесување на тужбата?

3. Во конкретниот случај Договорот за подарок е склучен во 2001 година а тужбата е поднесена во 2015 година. Дали тужбеното барање е застарено?

Студија на случај 9

Тужителите се сестри и деца на покојната Ц.М . Покојната Ц.М со оглед да нејзиниот сопруг бил починат, склучила тестамент со тужената Д.З во отсуство на тужителките. Во рубриката завештател, сега покојната Ц.М ставила потпис со отисок од прстот и во моментот на ставањето на отисокот имала метастази во мозокот поради што често повраќала, одбивала храна. Значи сега покојната не била способна за расудување. Тужителките како нејзини ќерки бараат од судот со тужба да се поништи тестаментот на покојната Ц.М .

1. Каква одлука ќе донесе судот?
2. Во кој рок се поднесува жалба против пресудата?
3. Во кој рок треба а се поднесе оваа тужба?

Студија на случај 10

Тужителите се родители на покојниот С.М. Родителите на покојниот и тужениот Р.М склучиле Спогодба за надомест на нематеријална штета за претрпени душевни болки поради смрт на нивниот син сега покоен. Тужителите биле деловно способни при потпишувањето на спогодбата. По потпишувањето на спогодбата им е исплатен паричниот износ на име надомест на нематеријална штета за душевен бол поради смрт на синот.

По склучувањето на спогодбата тужителите поднесуваат тужба за надомест на нематеријална штета поради душевен бол кој го трпат поради смртта на синот со барање да се поништи спогодбата што ја склучиле поради тоа што биле доведени во заблуда поради висината на паричниот износ што го примиле како надомест на нематеријална штета.

1. Каква одлука ќе донесе судот во услови кога тужителите бараат да се утврди дека спогодбата е апсолутно ништовна?
2. Дали на тужителите им следува надомест на нематеријална штета?
3. Дали тужителите се активно легитимирани да поднесат ваква тужба?

Студија на случај 11

Тужителот е син на лицето Б.И на кого со решение на судот целосно му е одземена деловната способност. Тужените склучиле Договор за готовински ненаменски кредит со Комерцијална Банка АД Скопје па на истите им бил одобрен кредит со враќање од 10 години во износ од 850.000,00 денари. Како заложен должник се јавило лицето Б.И кој ставил хипотека на својата куќа со цел да го обезбеди барањето од кредитот што го земале тужените.

Тужителот како син на лицето Б.И поднесе тужба пред Основниот суд Скопје 2 за утврдување на ништовност на Договорот за залог- хипотека.

1. Дали тужителот е активно легитимиран да поднесе тужба за утврдување на ништавност на Договорот за залог – хипотека?
2. Во кој рок треба да се поднесе оваа тужба?
3. Во конкретниот случај тужбеното барање за утврдување на ништавност е основано затоа што ?

Студија на случај 12

Тужителот поднесе тужба за утврдување на ништавност на Договор за купопродажба. На закажаното рочиште полномошникот на тужителите достави до судот молба да се одложи рочиштето поради зафатеност на полномошникот во кривичен предмет – организиран криминал и достави доказ во врска со тоа.

Судот го одложи рочиштето за главна расправа сметајќи дека молбата за одлагање е основана. Судот закажа рочиште за главна расправа за друг датум на кое рочиште не дојдоа полномошниците на странките уредно повикани согласно член 126 од ЗПП.

1. Каква одлука ќе донесе судот со оглед да на рочиштето не дошле полномошниците на странките иако уредно повикани?
2. Дали Апелациониот суд може да го укине решението по жалба поради?
3. Решавајќи по жалбата Апелациониот суд може:

Студија на случај 13

Тужителот е зависник од хероин, се лекувал од наркомарнија, и во една таква состојба склучил Договор за заем со тужената . Во периодот пред, за време на склучувањето на договорот за заем и во периодот на ставање на хипотека на дуќанот тужителот бил делумно деловно способен. Тоа значи дека тој бил способен за донесување на некои секојдневни и небитни одлуки, меѓутоа не бил деловно способен за да потпишува договори како што е договорот за заем и договорот за хипотека. По склучувањето на договорот за заем била ставена хипотека на дуќанот сопственост на тужителот. Тужителот и должи на тужената износ од 20 000 евра со рок на враќање од два месеци и месечна камата од 10 % поради невраќање на заемот бил поднесен предлог за извршување – породажба на дуќанот. Тужителот преку посебен старател со оглед да во меѓувреме му е одземена деловната способност поднесе тужба за поништување на договорот за заем и поништување на хипотеката.

1. Каква одлука ќе донесе судот?
2. Во кој рок се поднесува тужбата за поднесување на рушлив договор.
3. Во кој рок се поднесува жалба против пресудата ?

Студија на случај 14

Тужителот е татко на тужените, помеѓу тужителот и тужените бил склучен писмен Договор за поклон на недвижен имот – стан со кој тужителот кој е сопственик на станот им го поклонува на своите ќерки како поклонопримачи. Овој договор е потпишан од страна на тужителот и тужените и истиот е заверен пред нотар.

Писмениот договор бил склучен на ден 26.1.2010 година а тужителот поднел тужба во 2015 година со тужбено барање да се утврди дека договорот за подарок е апсолутно ништавен договор поради заблуда на тужителот во содржината на договорот.

1. Каква одлука ќе донесе судот?
2. Во кој рок се поднесува тужбата за поништување на рушлив договор?
3. Апелациониот суд согласно одредбите од ЗПП може да ја укине пресудата во конкретниот случај поради?

Студија на случај 15

На тужителот му бил доделен стан на користење од работната организација во која работел. Тужителот склучил брак со првотужената, а тужителот е постар од тужителката цели 30 години. По тужба на тужителот бракот бил разведен, и првотужената ја напуштила брачната заедница. За време на бракот тужителот дал изјава станот да го откупи од второтужениот. Станот истата го откупила и склучила договор за купопродажба со второтужениот.

Со поднесената тужба тужителот бара да се поништи изјавата за откуп на станот бидејќи истата е дадена во заблуда и договорот за купопродажба склучен помеѓу прво и второтужениот да се поништи.

1. Дали тужителот е активно легитимиран да поднесе ваква тужба и зошто?
2. Како ќе постапи судот ако првотужената по донесување на пресудата ја променила адресата на живеење и за тоа не го известила судот?
3. Во конкретниот случај тужбеното барање на тужителот за поништување на писмената изјава и договорот за купопродажба е основано?

Студија на случај 16

Тужителката С.М. поднела тужба против тужениот за утврдување на ништавност на Договор за купопродажба. Судот закажал рочиште на 20.09.2016 година. Пред закажување на рочиштето тужбата била доставена на тужениот на одговор и било закажано дополнително рочиште. На закажано рочиште не се појавил тужителот ниту тужениот уредно повикани. Тужениот се впуштил во расправање за главната работа.

1. Каква одлука ќе донесе судот со оглед да на закажаното рочиште не дошле тужителот и тужениот уредно повикани?
2. Во кој рок треба да се поднесе жалба против решението со кое тужбата се смета за повлечена?
3. Апелациониот суд согласно одредбите од ЗПП може да го укине решението поради?